

ПРОТОКОЛ № 3
засідання Громадської ради при Державній митній службі України
в режимі ZOOM-конференції

Час проведення: 29 жовтня 2025 року, 14:00

Місце проведення: Дегтярівська, 11-Г

від Державної митної служби України:

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ, в. о. Голови Держмитслужби

Олег НІКОЛАЙЧУК, заступник Голови Держмитслужби питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації

Тетяна КРАВЕЦЬ – заступник директора Департаменту – начальник управління авторизацій та контролю за окремими видами діяльності підприємств Департаменту авторизації, надання адміністративних послуг та контролю

Ілля МАКСИМКІН – заступник директора Департаменту - начальник управління організації заходів нетарифного регулювання Департаменту нетарифного регулювання

Дмитро ЗАБАВСЬКИЙ – заступник директора Департаменту - начальник оперативного управління Департаменту по боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил

Сергій СУЩЕНКО – начальник відділу організації митного контролю в пунктах пропуску для морського, повітряного та залізничного сполучення Департаменту організації виконання митних формальностей

Тетяна ХОЛОДЬКО – заступник начальника управління – начальник відділу митно-тарифного регулювання та адміністрування угод про вільну торгівлю управління митного-тарифного регулювання Департаменту контролю та адміністрування митних платежів

Віктор МАРУСИЧЕНКО – начальник відділу нормативно-правового забезпечення Юридичного департаменту

Олег САЛЬНІКОВ – заступник начальника відділу методології митного оформлення та застосування митних режимів Департаменту організації виконання митних формальностей

Анатолій СЕРБАЙЛО – заступник директора Департаменту організації виконання митних формальностей

Федір СЕМЕНЮТА – заступник директора Департаменту профілювання митних ризиків – начальник відділу аналізу результатів застосування СУР

Члени та експерти Громадської ради при Державній митній службі України

1. Галина Вдовіна

2. Андрій Богомолів

3. Ірина Саргсян
4. Сергій Трусов
5. Олена Криlach
6. Тетяна Ізовіт
7. Петро Стеценко
8. Іван Кривак

Експерти Громадської ради при Державній митній службі України:

1. Тетяна Острікова

решта приєдналися в режимі ZOOM-конференції

Порядок денний:

1. Щодо проєкту нового Митного кодексу України: обговорення презентації та алгоритм опрацювання пропозицій Робочою групою.

2. Щодо результатів реалізації заходів Довгострокового національного стратегічного плану цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Державної митної служби України та її територіальних підрозділів на основі Багаторічного стратегічного плану електронної митниці ЄС (Multi-annual Strategic Plan for Electronic Customs, MASP-C) у цілому, а також щодо запровадження модуля «Журнал морського пункту пропуску» АСМО «Інспектор» як складової інформаційно-телекомунікаційної системи Держмитслужби (пункт 11 Плану роботи Громадської ради при Держмитслужбі на 2025 рік) та затвердження відповідного рішення Комітету з питань логістики та міжнародних перевезень Громради при Держмитслужбі.

3. Щодо отримання авторизацій на митні режими та брокерську діяльність: результати, проблеми, шляхи удосконалення.

4. Щодо виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 р. № 847 «Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції» в частині контролю за переміщенням хімічних речовин у режимі імпорту.

5. Різне.

Головуюча *Галина ВДОВІНА* відкрила засідання та подякувала керівництву Держмитслужби за належну комунікацію з профільною громадськістю, відкритість та ведення діалогу з бізнесом.

Зауважила, що за результатами участі у засіданні голів Громадських рад України дійшла висновку, що Держмитслужба демонструє дійсно високий рівень взаємодії з відомчим консультативно-дорадчим органом.

Представила присутнього на засіданні Віталія Набока, аналітика політики і даних Інституту аналітики та адвокації, та подякувала йому за високу публічну оцінку діяльності Громадської ради при Держмитслужбі.

З питання першого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Тетяну ОСТРИКОВУ, яка поінформувала про хід засідань Робочої групи з консультацій щодо проєкту нового Митного кодексу України (далі – Робоча група), розробленого відповідно до положень Митного кодексу ЄС.

Зазначила, що Робочу групу створено урядовим розпорядженням із залученням представників бізнес-асоціацій, громадських рад та організацій, які впродовж останніх років долучалися до покращення ділового бізнес-клімату.

Повідомила, що була делегована від Громадської ради при Держмитслужбі та обрана головою Робочої групи.

Закликала долучатися до обговорень та підготовки пропозицій, які у вигляді таблиць необхідно надсилати на спеціально створену електронну пошту.

Зауважила, що станом на поточний момент проведено вісім засідань Робочої групи, а робота зосереджена на розділі першому проєкту МКУ, який містить основні терміни та концептуальні положення, відмітивши стратегічну важливість узгодження визначень термінології нормативного акту.

Зазначила, що окремі положення проєкту можуть бути непростими для бізнесу, який звик працювати за чинними правилами.

Навела, як приклад, питання статусу поштового оператора, де у проєкті МКУ визначено, що таким оператором може бути лише уповноважений державою суб'єкт, тобто «Укрпошта».

Анонсувала проведення окремої консультативної зустрічі з експрес-перевізниками, щоб остаточно визначитися з ключовими маркерами цього сектору та надання пропозицій.

Звернулася з пропозицією щодо проведення на базі Держмитслужби за участі представників Мінфіну круглого столу з експертами митної справи, науковцями та юристами, які працюють у сфері митної політики, з метою узгодження концептуальних положень Кодексу, таких як визначення термінів «митна справа», «митна територія» тощо, а також підходу до делегування повноважень у контексті українського конституційного устрою та обговорення шляхів адаптації до правової системи України низки нормативних конструкцій ЄС.

Акцентувала увагу на актуальності обговорення на круглому столі питання митного тарифу, яке залишається невизначеним через відсутність його підпорядкування до жодної з вертикалей повноважень органів виконавчої влади, та статусу митного органу, що потребують уточнення на законодавчому рівні.

Наголосила, що метою Робочої групи є саме проведення консультацій, а не переписування МКУ, розробленого великою командою з понад 150

фахівців - представників Мінфіну, Держмитслужби, команд Підтримки реформ, міжнародних експертів та бізнес-спільноти.

Підкреслила, що основне завдання полягає у виявленні неузгодженостей, неточностей перекладу та тлумачення положень, які потребують доопрацювання для підвищення якості кінцевого документа.

Повідомила, що Робоча група планує поетапно опрацювати всі розділи МКУ, завершивши консультації до кінця поточного року.

Відмітила, що орієнтовний термін набрання чинності нового КМУ - 2028 рік, що забезпечить достатній перехідний період для адаптації митних органів і бізнесу до нових правил.

Подякувала за співпрацю та закликала представників Громадської ради й надалі активно долучатися до підготовки пропозицій і коментарів.

ВИСТУПИЛИ:

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ, який висловив подяку представникам Громадської ради при Держмитслужбі в частині їх зусиль задля прискорення митних формальностей та конструктивну критику з конкретними пропозиціями, які сприятимуть заходам Держмитслужби для поліпшення ведення бізнесу.

Детально зупинився на основних напрямках діяльності Держмитслужби, у тому числі, щодо підготовки нового Митного кодексу України та реалізації HR-Стратегії в частині ефективної взаємодії з закладами вищої освіти - підписантами Меморандуму про співпрацю та взаємодію.

Повідомив, що нещодавно затверджено професійний стандарт «Інспектор митний», який стане основою для формування сучасної системи професійної підготовки фахівців митної справи.

Підкреслив, що у подальшому Держмитслужба співпрацюватиме з вищими навчальними закладами для розроблення комплексу заходів, спрямованих на підготовку спеціалістів за профілем митної діяльності, а випускники отримуватимуть дипломи з чітким зазначенням спеціальності «інспектор митний».

Окремо звернув увагу на напрям цифровізації та розвитку ІТ-рішень, який визначено одним із ключових інтеграційних треків роботи Держмитслужби.

Відзначив, що, хоча багато результатів цієї діяльності залишаються непомітними для широкої громадськості, бізнес уже користується новими сервісами та відчуває позитивні зміни, а саме: вдосконалений процес подання заяв, отримання інформації в оперативному режимі, процедури авторизації тощо.

Підкреслив важливість налагодження взаємодії з Адміністрацією морських портів України та «Укрзалізницею» до кінця поточного року, що дозволить спростити адміністративні процедури, оптимізувати логістику та зменшити час оформлення вантажів.

Повідомив про реалізацію заходів із посилення технічного забезпечення митного контролю, зокрема про проведення внутрішнього аудиту стану та ефективності застосування технічних засобів митного контролю.

Поінформував, що до кінця поточного року буде введено в експлуатацію десять мобільних скануючих систем, шість із яких уже доставлено в Україну, а чотири перебувають в Польщі на завершальному фінальному етапі доставки та будуть розміщені на кордоні в листопаді 2025 року, що позитивно позначиться на прискоренні митного оформлення та ефективності боротьби з контрабандою.

Розповів, що у грудні поточного року заплановано проведення розширеної зустрічі, під час якої буде підбито підсумки роботи Держмитслужби за звітний період і визначено основні пріоритети діяльності на 2026 рік.

Наголосив, що Держмитслужба й надалі працюватиме над підвищенням ефективності своєї діяльності, забезпеченням прозорості взаємодії з бізнесом і створенням сучасних умов для митного оформлення.

Галина ВДОВІНА підтримала проведення круглого столу з експертами митної справи, науковцями та юристами, які працюють у сфері митної політики, та повідомила, що безпосередньо займеться організаційно-підготовчими заходами.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

З питання другого порядку денного:

СЛУХАЛИ:

Віктора БЕРЕСТЕНКА, який розповів, що 16 жовтня 2025 року відбулося засідання Комітету з логістики та міжнародних перевезень (далі – Комітет), в якому взяли участь 37 представників профільної громадськості.

Він зазначив, що на порядку денному розглядалися питання запровадження електронного документообігу в морських пунктах пропуску; підвищення ефективності діяльності митних органів, зокрема Одеської митниці; аналіз судової практики щодо коригування митної вартості за перше півріччя 2025 року.

Подякував за конструктив представникам Держмитслужби та Одеської митниці, які були присутні на засіданні та акцентував увагу на важливості координації дій між Держмитслужбою, науковими установами та іншими стейкхолдерами, які беруть участь у впровадженні змін.

Повідомив, що під час засідання була досягнута координація дій між портовими операторами, Адміністрацією морських портів України,

Одеською митницею та представниками бізнесу, які впроваджують електронний документообіг у морських пунктах пропуску.

Зазначив, що за підсумками обговорення учасники заходу дійшли згоди щодо обміну інформацією на рівні систем асистентів, коли пакет документів має подаватися всього один раз представником вантажовласника до портової системи, як це було відпрацьовано з 2019 року.

Наголосив на доцільності покращення створеного Держмитслужбою ІТ-продукту шляхом уникнення дублювання подачі документів до Журналу морського пункту пропуску і до Port Community System.

Висловив подяку Анатолію Сербайлу за оперативне створення Робочої групи та активізацію практичної роботи в частині запровадження електронного документообігу в морських пунктах пропуску.

Детально зупинився на аналізі ефективності митниць, проведеного Асоціацією мінародних експедиторів України.

Акцентував увагу на чинниках, через які, попри зусилля керівництва Одеської митниці, показники ефективності діяльності, зокрема час митного оформлення, кількість митних оглядів та карток відмови тощо, залишаються нижче очікуваних, що негативно впливає на інвестиційну привабливість Одещини та України у цілому.

Повідомив, що, за оцінками вантажовласників, є дві ключові причини, через які вантажі не повертаються до української морської інфраструктури: безпековий фактор (пошкодження близько тисячі контейнерів, половина з яких були завантажені) та ризики, пов'язані з діяльністю митниці (неможливість прогнозувати час оформлення, форми контролю та витрати бізнесу).

Зауважив, що за результатами обговорення учасники засідання Комітету домовилися звернутися до Голови Держмитслужби з пропозиціями щодо вжиття відповідних заходів задля підвищення ефективності діяльності митних органів.

Підсумував, що мета діяльності Комітету полягає не в критиці, а в пошуку конструктивних рішень і дієвої взаємодії з митними органами для досягнення позитивних змін у митній системі.

Поінформував, що Держмитслужба вже звернула увагу на показники ефективності діяльності Одеської митниці та вжила певних заходів щодо аналізу причин низьких результатів роботи однієї із ключових митниць України.

Повідомив, що Комітет запропонував розробити та затвердити комплексний план заходів з підвищення операційної ефективності Одеської митниці, прозорості процедур та якості сервісної взаємодії з бізнесом.

Підкреслив, що ключовим завданням має стати постійний моніторинг показників діяльності - у режимі 24/7, оскільки через Одеську митницю проходить значна частина міжнародної торгівлі України.

Висловив думку, що саме за ключовими показниками роботи Одеської митниці бізнес формує загальне уявлення про ефективність митної системи держави.

Наголосив, що йдеться не лише про роботу керівництва митниці, а й про функціонування структурних підрозділів, які забезпечують оперативне здійснення митних формальностей та мають працювати стабільно і прозоро.

Повідомив, що Комітетом запропоновано три ключові напрями для поліпшення показників ефективності, зокрема, аналіз причин низьких показників ефективності; розроблення комплексного плану заходів для їх покращення та регулярний моніторинг динаміки змін.

Повідомив, що на засіданні Комітету розглядалося також питання, яке стосувалося судової практики з питань коригування митної вартості.

Розповів, що за результатами проведеного АМЕУ аналізу 1982 судових рішень за перше півріччя 2025 року встановлено, що у 95,4% випадків суди підтримали позицію бізнесу: загальна сума компенсацій за правничу допомогу становила близько 11 млн грн, а орієнтовна сума повернених коштів сягнула пів мільярда гривень.

Повідомив, що Комітет ухвалив рішення звернутися до Держмитслужби з проханням надати офіційну інформацію про вже здійснені кроки щодо усунення зазначених проблем, а також про подальші заплановані дії з підвищення обґрунтованості рішень про коригування митної вартості.

Підсумовуючи, доповідач подякував за конструктивний діалог і наголосив, що лише в межах спілкування на регулярній основі можливо своєчасно виявляти проблеми та спільно знаходити шляхи їх вирішення.

Зазначив, що бізнес і митниця працюють у складних умовах воєнного часу, коли, окрім втрат і руйнувань, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності стикаються з додатковими адміністративними бар'єрами.

ВИСТУПИЛИ:

Петро СТЕЦЕНКО зазначив, що, беручи участь у засіданні Комітету, відчув стан «дежавю», оскільки аналогічні питання вже обговорювалися рік тому на зустрічі з бізнесом в Одеській митниці, на якій учасники також підтверджували готовність до впровадження змін.

Висловив здивування, що наразі ситуація повторюється: усі сторони висловлюють готовність діяти, однак з'явилася нова теза про необхідність створення єдиної системи, до якої всі учасники портового співтовариства вноситимуть інформацію, а ця система передаватиме дані до Держмитслужби.

Нагадав, що протягом багатьох років бізнес вимагав від Держмитслужби створення електронного морського журналу пункту пропуску, і така цифрова система вже була реалізована, що свідчить про те, що Держмитслужба виконала поставлене завдання.

Підкреслив, що наразі у зверненні Комітету пропонується розглянути доцільність визначення Port Community System як єдиного вхідного порталу подання документів.

Водночас висловив сумнів щодо чіткого розуміння, що саме являє собою ця система, і як вона співвідноситься з уже існуючими рішеннями, зокрема колишньою Інформаційною системою портового співтовариства (ІСПС), яка нині не функціонує.

Відмітив, що, згідно з нинішньою логікою, усім портовим операторам необхідно спочатку узгодити між собою принципи взаємодії та лише потім передавати Держмитслужбі інформацію, яку вони вважатимуть за потрібне.

Зауважив, що оскільки Держмитслужба фактично виконала своє завдання, тепер ініціатива має виходити від самих портових операторів.

Запропонував присутньому на засіданні Громадської ради заступнику Голови Держмитслужби з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Олегу Ніколайчуку надати коментар або роз'яснення щодо цього питання.

Олег НІКОЛАЙЧУК зазначив, що Держмитслужба завжди підтримує ініціативи щодо цифровізації та впровадження сучасних інформаційних систем, спрямованих на спрощення процедур для бізнесу та підвищення прозорості роботи портових пунктів пропуску. Підкреслив, що будь-які нові проекти, включно з Port Community System, мають будуватися з урахуванням уже наявних цифрових рішень і практичного досвіду їх використання.

Зауважив, що важливо забезпечити чітке розуміння функціоналу нової системи, взаємодію всіх учасників портового співтовариства та узгодження процедур, щоб інформація надходила до Держмитслужби у зручному та стандартизованому вигляді.

Наголосив, що Держмитслужба готова надавати консультаційну підтримку і обмінюватися напрацюваннями, водночас головна ініціатива у впровадженні нової системи має виходити від самих портових операторів.

Олександр ЛАЗАРЄВ підтримав слова подяки, висловлені Віктором Берестенко на адресу Держмитслужби, за проведену зустріч, під час якої представники морських портів досягли взаєморозуміння щодо підходів до обміну інформацією.

Наголосив, що ключовим є саме обмін інформацією, а не документами. Повідомив, що було узгоджено, що бізнес надаватиме необхідну інформацію лише один раз, і це здійснюватиметься через інформаційні системи морських терміналів, які, у свою чергу, розповсюджуватимуть дані всім зацікавленим контрагентам.

Відзначив, що створення Держмитслужбою електронного Морського журналу пункту пропуску є важливим і позитивним кроком, однак цей інструмент - лише одна зі складових загальної системи, а не її центральний елемент.

Підкреслив, що митниця повинна виконувати свої специфічні функції (аналіз ризиків та митне оформлення), тоді як інші інформаційні системи портів мають збирати та обробляти широкий спектр даних, пов'язаних із логістичними процесами, навантаженням, розвантаженням і видачею вантажів.

Пояснив, що кінцевою метою ініціативи є консолідація всіх потоків інформації в єдиній системі, що дозволить підвищити ефективність роботи всіх учасників.

Подякував Держмитслужбі за конструктивну співпрацю та відзначив, що нині між сторонами досягнуто спільне розуміння потреб і переваг нового підходу.

Підкреслив такі ключові вигоди, як сталість і достовірність даних; виключення можливості внесення змін у передані відомості; значне зниження кількості помилок завдяки відсутності повторного введення інформації; спрощення подальшого аналізу даних тощо.

Подякував усім учасникам за спільну роботу, зауваживши, що запропонований підхід створює основу для більш гармонійної взаємодії бізнесу та митних органів.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до відома.
2. Підтримати рішення Комітету з питань логістики та міжнародних перевезень щодо направлення звернень до Держмитслужби.

З питання третього порядку денного

СЛУХАЛИ:

Тетяну КРАВЕЦЬ, яка розповіла про результати аналізу роботи Держмитслужби з надання спрощень та авторизацій митним брокерам та підприємствам.

Навела статистичні дані, зауваживши, що динаміка має позитивну тенденцію, а кількість відмов зменшилася з 70% до 50%, при цьому кількість заяв постійно зростає: якщо у перші місяці було надано лише 10 авторизацій, то у вересні - 112, а за жовтень, який ще триває, уже 164.

Наголосила, що на загальну кількість відмов негативно впливає низький рівень поданих до Держмитслужби документів, навівши, як приклад, підприємства, які отримували відмови до шести разів.

Повідомила, що за дорученням заступника Голови Держмитслужби в січні 2026 року планується підбиття підсумків року та аналіз кількості брокерів, які здійснювали оформлення декларацій, у тому числі з урахуванням наявності авторизації.

Акцентувала увагу, що на основі цих результатів буде підготовлено пропозиції щодо подальшого функціонування перехідного періоду.

Зазначила, що у відмовах, які надсилаються заявникам, з метою оптимізації комунікації тепер використовується триступенева структура, зокрема, основна причина відмови; другорядні зауваження, які не впливають на прийняття рішення; рекомендації щодо завчасного подання документів по санкційній політиці.

Підкреслила, що такий підхід сприяє зменшенню кількості повторних помилок і підвищенню якості документів.

Звернула увагу, що Департаментом митних формальностей готуються зміни до наказу № 651, зокрема щодо заповнення 14-ї графі та зазначення агентів з митного оформлення у 54-й графі митної декларації.

Окремо зупинилася на питаннях, які надійшли від бізнесу, зокрема щодо витягів про несудимість, які треба подавати на всіх осіб, що мають істотну участь; подачі заяви про внесення змін до авторизації у разі зміни форми власності підприємства тощо.

Додала, що технічні питання, пов'язані з підвантаженням даних у Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (ЗІДР) щодо бухгалтерських послуг, перебувають у роботі та поступово вирішуються.

Підсумувала, що робота Департаменту авторизації, надання адміністративних послуг та контролю має позитивну динаміку, кількість авторизацій зростає, а ключовим завданням профільного підрозділу є подальше вдосконалення процедур та зменшення кількості відмов.

ВИСТУПИЛИ:

Галина ВДОВІНА повідомила, що Громадської радою з метою активізації роз'яснювальної роботи для представників бізнесу у січні 2026 року заплановано проведення семінару з питань авторизації на митні режими та брокерську діяльність.

Відмітила високий рівень підготовки реалізованих Держмитслужбою семінарів для бізнесу та зауважила, що проведення на початку наступного року семінару буде найбільш доречним і ефективним та дасть можливість фахівцям ретельно підготуватися.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до відома.
2. Здійснити організаційно-підготовчі заходи щодо проведення роз'яснювального семінару для бізнесу з питань авторизацій на митні режими та брокерську діяльність.

Відповідальна:

Термін виконання:

Галина ВДОВІНА
січень-лютий 2026 року

З питання четвертого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Івана КРИВАКА з інформацією про поточний стан нормативного врегулювання безпечності хімічної продукції в частині контролю за переміщенням хімічних речовин у режимі імпорту.

Навів в якості наочного приклада пральний порошок, який є хімічною продукцією, що містить кілька хімічних речовин, поцікавившись, за яким принципом визначати, чи підлягає така продукція контролю відповідно до чинного законодавства; як встановлювати склад речовин; чи всі вони зареєстровані; що робити у разі, якщо хоча б одна речовина не зареєстрована тощо.

Підкреслив, що норми ПКМУ від 23.07.2024 № 847 «Про затвердження Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції» передбачають контроль на підставі даних з відповідного реєстру, однак наразі цей реєстр відсутній.

Зазначив, що виникають також питання щодо термінів, коли Міністерство довілля зможе забезпечити передачу даних до Єдиного вікна Державної митної служби.

Нагадав, що технічний регламент №847 на момент попередніх обговорень перебував на стадії проєкту, тому необхідно було затвердити порядок ведення реєстру та порядок реєстрації, зазначивши, що наразі постанову ухвалено, але самого реєстру немає.

Підтвердив, що за актуальною інформацією з відкритих джерел та сайту Міндовкілля, реєстр «перебуває в розробці».

Поділився думкою, що поки реєстр не створено, Держмитслужба не має змоги визначити, з якої дати розпочнеться фактичний контроль і що саме підлягатиме контролю.

Наголосив, що це питання залежить від позиції та готовності Міндовкілля, яке станом на поточний момент перебуває у процесі реорганізації.

Додав, що тільки після визначення Міндовкілля формату реєстру та порядку передачі даних до Єдиного вікна можна буде говорити про практичну реалізацію контролю.

Пояснив, що технічний регламент слід розглядати окремо, без прив'язки до Закону України від 02.12.2010 № 2735-VI «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції».

Уточнив, що станом на поточний момент визначити дату фактичного старту застосування норм (передбачалося - 26.01.2026) неможливо через відсутність реєстру в Міндовкіллі.

Закликав внести до рішення Громадської ради при Держмитслужбі пункт про необхідність розміщення на офіційному сайті Держмитслужби актуальної інформації щодо створення реєстру та офіційних роз'яснень Міндовкілля з цього питання, щоб уникнути непоінформованості суб'єктів господарювання.

Запропонував направити до Міндовкілля звернення від Громадської ради при Держмитслужбі щодо стану впровадження реєстру та термінів початку передачі даних та щодо необхідності гармонізації українських технічних регламентів із правом ЄС.

Наголосив, що згідно з чинним законодавством граничною датою залишається 26 січня 2026 року, однак є сподівання, що до цього часу на законодавчому рівні будуть внесені зміни з урахуванням реальної готовності виробників та імпортерів хімічної продукції.

ВИСТУПИЛИ:

Ілля МАКСИМКІН повідомив, що у 2025 році єдиний діючий технічний регламент стосується тільки палива.

Розповів, що представники інших державних органів, у тому числі Держекоінспекція, намагалися внести до Секторального плану також технічний регламент №953, який, за результатами детального опрацювання Держмитслужбою, не передбачає нанесення знаку відповідності на продукцію та не визначає документації, яку митні органи можуть перевіряти, а яка має супроводжувати продукцію на ринку.

Зауважив, що це стало підставою для Держекоінспекції відмовити у включенні зазначеного технічного регламенту до Секторального плану.

Відмітив, що Держмитслужбою під час погодження Секторальних планів органів ринкового нагляду на 2026 рік було здійснено ретельну селекцію задля недопущення ситуації, коли технічні регламенти необґрунтовано включаються як підстави для контролю продукції, але фактично перевірити продукцію за ними неможливо.

Наголосив, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.2011 № 1410, якою затверджено Порядок розроблення та перегляду секторальних планів ринкового нагляду, моніторингу та звітування про їх виконання, план контролю продукції, який здійснює митниця, не може бути погоджений без участі Держмитслужби.

Висловив сподівання, що позицію Держмитслужби буде враховане, і регламент №953 не буде включено до плану, оскільки фактично здійснити контроль за цим регламентом митні органи не зможуть.

Галина ВДОВІНА підтримала пропозицію Івана Кривака щодо, у разі надходження, оперативного розміщення на офіційному сайті Держмитслужби актуальної інформації про створення реєстру та офіційних роз'яснень Міндовкілля, щоб уникнути непоінформованості суб'єктів господарювання.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до відома.

З питання п'ятого порядку денного

ВИСТУПИЛИ:

САРГСЯН Ірина розповіла, що останнім часом деякі брокери та суб'єкти господарювання скаржаться їй на значне збільшення кількості митних оглядів, часто повторюваних для одного й того самого товару, відправника та отримувача.

Зазначила, що деякі огляди пов'язані з перевіркою на предмет інтелектуальної власності різних партій товару в межах одного контракту.

Уточнила, що отримувач або відправник можуть не перебувати в Митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, але митниця все одно проводить огляд майже всього товару.

Підкреслила, що подібні ситуації вже мали місце раніше і були спричинені певними системними збоями в роботі, пов'язаних з профілюванням митних ризиків.

Федір СЕМЕНЮТА відповів на інформацію Ірини Саргсян, що значного зростання кількості оглядів, яке можна було б вважати критичним, наразі не спостерігається.

Запропонував надавати конкретні випадки для аналізу та відповідного реагування, оскільки без вихідних даних оцінити ситуацію складно.

Пояснив, що функціонування автоматизованої системи управління ризиками є безперервним процесом: профілі постійно оновлюються, впроваджуються нові, але наразі критичного зростання оглядів не зафіксовано.

Він також не виключив можливості технічного збою, враховуючи великий обсяг опрацьованої інформації.

Руслан ПОВРАЗЮК звернув увагу на досить поширену проблему, з якою стикаються іноземні громадяни, які ввозять автомобілі як гуманітарну допомогу для ЗСУ: їх при перетині кордону оформлюють у «червоному коридорі» з усіма необхідними документами, але згодом при виїзді вони отримують повідомлення про оформлення в режимі транзиту, а матеріали справи передаються до суду.

Запропонував в пунктах пропуску встановити інформаційні стенди для іноземних громадян, де чітко англійською та німецькою мовами буде пояснено правила оформлення гуманітарної допомоги; порядок документального підтвердження доставки автомобілів військовим частинам; обов'язки та дії при перетині кордону.

Підкреслив, що стенди мають бути не рекламного, а інформаційного характеру для зменшення кількості непорозумінь та судових спорів.

Наголосив на доцільності координації дій з відповідним департаментом Держмитслужби, який відповідає за контроль за гуманітарною допомогою, щоб надати актуальні роз'яснення та рекомендації для осіб, які ввозять гуманітарну допомогу.

Зауважив, що це сприятиме уникненню повторюваних ситуацій, коли іноземні громадяни не порушують правил, але через процедурні нюанси потрапляють під судові процедури.

Сергій СУЩЕНКО підтримав пропозицію Руслана Повразюка щодо проведення роз'яснювальної кампанії з питань ввезення транспортних засобів як гуманітарної допомоги.

ВДОВІНА Галина запропонувала підтримати звернення члена Громадської ради при Держмитслужбі Юрія Пероганіча, генерального директора Асоціації підприємств інформаційних технологій України, шляхом його направлення до Міністерства економіки, докільця та сільського господарства України

Для розгляду та вжиття відповідних заходів, спрямованих на гармонізацію українських технічних регламентів із правом ЄС.

Подякувала Сергію Трусову за підготовку довідки про історію консультативно-дорадчого органу при Держмитслужбі.

Сергій ТРУСОВ розповів, що підготував коротку історичну довідку про Громадську раду при Держмитслужбі, створену на основі власних напрацювань, наукових публікацій, відкритих матеріалів та методичних досліджень.

Він поінформував, що відповідні файли були попередньо надіслані членам Громадської ради для ознайомлення, а отримані зауваження враховані.

Повідомив, що планує передати довідку на рецензування до Університету митної справи та фінансів у Дніпрі, де є потужна історична кафедра, щоб отримати фаховий науковий аналіз.

Відмітив, що у разі потреби джерельну базу буде доповнено, а після отримання рецензії довідку планується подати до Комісії з питань ведення рубрики «Історія» на офіційному веб-порталі Держмитслужби для подальшого розміщення на сайті Держмитслужби в розділі «Громадська рада».

Петро СТЕЦЕНКО поінформував, що триває підготовка спільного засідання очолюваного ним Практичного комітету та Митного комітету Громадської ради при Мінфіні.

Зауважив, що для результативності обговорення критично важлива участь представника Мінфіну через потребу активізації низки змін, які впроваджуються, нашаровуються одна на одну, а їх практична реалізація залишається недостатньою.

Поінформував, що отримав зворотний зв'язок від заступника Голови Держмитслужби Владислава Суворова щодо скарг, які він подавав стосовно роботи Одеської митниці та повідомив позицію Держмитслужби, яка полягає у пропозиції вирішувати питання не точково, а комплексно.

Навів наочний приклад процедури адміністративного оскарження, зауваживши, що члени Громадської ради підтримали його пропозицію

долучитися до розгляду однієї зі скарг як спостерігачі, однак Держмитслужба вирішила не залучати представників профільної громадськості.

Висловив думку, що Мінфін має втрутитися в ситуацію, оскільки за наявності суб'єкта, який добровільно погодився надати свої документи і конфіденційні дані, немає підстав відмовляти представникам Громадській раді у присутності, особливо зважаючи на те, що представників Ради бізнес-омбудсмена було допущено.

Поінформував, що отримав повідомлення від НАЗК про проведення антикорупційного обговорення, зауваживши, що такий контакт свідчить про певний рівень довіри до Громадської ради при Держмитслужбі.

Звернувся до членів Громадської ради, зокрема до Сергія Трусова та Віктора Берестенка, із пропозицією долучитися до заходу та висловити офіційну позицію Громадської ради при Держмитслужбі.

Висловив думку щодо доцільності рекомендувати Тетяні Остріковій подати свою кандидатуру на посаду Голови Держмитслужби, зауваживши, що вважає доцільним і позитивним призначення жінки на цю посаду, та підкреслив її високий професійний рівень як експерта.

Запропонував найближчим часом провести засідання правління Громадської ради при Держмитслужбі, на якому обговорити Запропонував найближчим часом провести відкрите засідання правління Громадської ради при Держмитслужбі для обговорення питань внутрішньої комунікації та можливості висловлення зауважень до діяльності керівництва Ради.

Тетяна ОСТРІКОВА подякувала за довіру та повідомила, що не планує брати участь у конкурсі на посаду Голови Держмитслужби.

Закликала активізувати підготовку пропозицій для обговорення на заході НАЗК, анонсованому Петром Стеценком, у фокусі якого буде, у тому числі, антикорупційна політика у сфері митної справи.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до відома.

Головуюча

Галина ВДОВІНА

Секретар

Владислав М'ЯСОЄДОВ